

Chi sunadûr in piâza...

Una dmanndga matérna in biziclatta par piâza la pôl dvintèr un'ucasiân pr ascultèr dla bôna mùsica. A mé al m é capitè socuanti dmanndg indrî: in Piâza Mazâur ai êra dû ragâz che con chitâra, urganén a bâcca e vâus i fèven un *blûs* fantâstic, ch'al parèva d èser in mèz a una piantè ed cutân, là in Amèrica. La zânt i s én splè al man, rinpând anc ed bajuchén al capèl pugè par tèra, in vatta al carsintân. Dîr brèv l é pôc e al mî pensîr l é turnè indrî a tant ân fà...

L êra l agâsst dal 1969, quand col mî amîg Gianni a partènn par Parigi con la mî zenczânt e con la chitâra, una chitaréna cinuléina, da viâz. Una sîra a sunèven e a cantèven só par la scalinè ed Montmartre, in mèz a una móccia ed ragâz arivè da tôtta l'Euròpa, quand al inpruvîs ai arivè i *flic*, i puliziût franzîs, con in man i manganî. Int un spèll i se spargujènn dapartótt, supîand int i stufilén cme di uslâz nîgher e svarsländ cme di mât par fères intânnder che:

- *Il est interdit de jouer la guitare!*
(An s pôl brîsa sunèr la chitâra!). Pròpi acsé: la chitâra (e i cavî lóng) i êren cunsiderè i sémbbol dla contestaziân (al famâus "mâz" ai êra stè sâul l ân prémma) e alâura: vî ed gran vulè só pr i pirû ch'i purtèven ala cîsa dal *Sacré Coeur*, zarcând d evitèr al smanganlè!

Ai é pasè quèsi quarant'ân e, par furtónna, ai n é anc ed chi ragâz ch'i han vójja ed sunèr e cantèr in piâza, o só pr i pirû ed Montmartre, ch'l é prezîs.

L é un bèl sagg, ala fâza ed chi al vrèv ch'a stèssen tòtt srè in cà a guardèr la televisiân...

*...che al Ignâur al vlèss
ch'al fòss un Nadèl ed pèi
in tòtt al mând!*

Spaciughèr int al sói

Par nuèter dal Pânt dla Biånnda, intais cme asociaziân culturèl, i mîs frèdd i én dedichè ai ciapén e ai lavursètt in preparaziân ala stasân chèlda. Ecco alâura ch'a tirân fòra la ròba da ajustèr o magâra a dån una bèla pudè ai sanbûc e ai mòr drî al canèl. St ân, però, avân vló aprufitèr dla méssa in sacca anuèl dal Navèlli par zarchèr ed tirèr fòra almanc un pôc ed cla rubâza che dla zânt ignuranta i i han fichè dânter.

Acsé ai sagg' ed nuvàmber, dmanndga, aprufitând dal fât che al tänp al s era méss al bèl, a s sän dè apuntamânt vèrs al nôv e mèz. Stivèl e guant ed gâmma e scafânder bianc par tòtt, òmen e dòn, e pò vî a spaciughèr int al sói e int l'âcua dal canèl ch'l arèv avò da èser – sé – in sacca, mo ai avèva pò pinsè la piòva di ûltum dé a dèri la péina...!

Pedghèr in fânnd a un canèl, séppa pûr sänza âcua, al fà una zërta inpresîân: al pèr d èser in vatta a un bató ed gâmma e ògni tant al pà al sprufânnda int la mèlta cunpâgna s'et fòss int al sâbi mòbil. Pò ai é cl udursén particulèr, tòtt èter che gradâvvel, ògni vòlta che t tîr fòra quel che chisà par quant ed cal tänp l é stè piantè lé.

Pianén pianén, a fôrza ed brâza e con l ajût dal nòster traturén e dal câmion ed Franco Salemi, al Navèlli l ha cminziapiè a restituîr al sò canpionèr ed rubâza: un pèz dal *chassis* d una mâchina, una vâsca da bâgn ed ghîsa

paîsa cme un azidânt (vd. fòto), di co-pertón da câmion, un sinifili ed plâstica e pr ûltum (che quand a sän riusè a tirèrel só l era bèle bûr) un cariòl dla *Coop* ch'al parèva ch'l avèss méss al radîs int al sói dal gran ch'l era piantè pulid!

Insâmma: una s'gubè da santufèzzi, mo in algrî, con un finèl intâuren ala tèvla par tirèr fòra brîsa dal sói, mo da un bròd ed capân ecezionèl i turtlén stranpalè dla Mârta...

I zincuant'ân dla Pallavicini

Al srèv interesânt savair quanti mièra ed zûven i han fât dal spòrrt ala Pallavicini. Sé, parché in zincuant'ân ai n ha d'èser pasè una bèla móccia!

I èren i ân dal cardinèl Lercaro, ch'al dezidè ed destinèr la bèla vélla ed Bâurg Panighèl ala furmazîân sportîva e profesionèl di zûven. A realizèr al prugèt ai pinsè monsgnâur Giulio Salmi che, pr urganizèr la pèrt ch'riguardèva al spòrrt, al dé l incâric a Zaißer Ottaviani, profesâur ed ginâstica, un rumagnulâz ch'al riusè a mètter in pî la polisportîva, dandi al nómm d Antal Pallavicini, un ufizièl ungarais d urèggin itaglièna (al râm ungarais di marchîs Pallavicini), ch'al salvè al cardinèl Mindszenty dal 1956 e che par quasst al fó mazè dai róss.

Al mèrit sänz'èter pió grand dla Sozietè Sportîva al fó quall d avrîr la pòrta - par prémma a Bulaggna - anc a chi ragâz ch'i èren - a dirân acsé - brîsa tròp purtè pr al spòrrt agunésstic, ufrandi la posibilitè ed fèr pèrt d una scuèdra, frecuentând un ambiânt san e sänza prîguel. I prémm a fèr pèrt dla sozietè i fónn sänz'èter i zûven dal Vilâg' INA Casa ed Bâurg Panighèl, ch'l era apanna stè tirè só. Dimónndi ed lâur, fiû ed famai che spass âli èren arivè a Bulaggna dala Bâsa Itâglia, i cminziapiènn da atlèt par dvintèr pò dâpp a di ân colaboradûr, alenadûr, istrutûr ecz. Anc chi é drî a scrîver stâl raig l ha cgnusó pulid la Pallavicini, prémma cme atlèta sfighè e pò cme segretèri generèl dla Polisportîva, pió ed quarant'ân fà... A pòs dir che anc par mé l'é stè una scòla ed vétta, fadigâusa fèn ch'as vòl, mo che ala fèn la m fà dir con arcgnusânza: grâzie!

Al fularén Al tranvâi

Ai fò una vòlta che al tranvâi nómmer quâter ch'l andèva zà par Stra Mazâur, invèzi d andèr drétt pr arivèr a San Lâzer, arivè ch'al fò al Bitân al pighè a man drétt e dâpp pûc minûd al smincèva int i prè drî a Sèvna. A cl'âura ai èra in vatta tótt zânt ch'i andèven a lavurèr. Un òmen distént, int al prilèr la pâgina dal giurnèl, al livé só i ûc' e guardànd fòra al s mité a svarsler:

- *Ôu, gî só, manuvadâur, mo duv saggna andè a finîr? Mo cus'èl ste lavurîr?*

Anc chi èter viazadûr i s n adènn d èser fòra strè e i cminzipiènn a reclamèr:

- *Bân, csa i suzèd? Csa fèl cal manuvadâur?*

- *L é dvintè mâ, bisâggna lighèrel! Che râza d un sarvézzi, tóttâ câulpa dla Cmónna e dal sènnidic!*

- *Mé al nôv a i ho da èser in tribunèl e ai amanca dîs minûd!* - al gé un avuchèt.

Al manuvadâur l arspundé che ló an savèva gnint, che al tranvâi l andèva par cânt sò e an arspundèva pió ai sù cmand. Defâti, pròpi in cal mumânt, la vtûra l'andé a farmères avsén a un buscàtt frasse e prufumè.

- *Uhhh, mo guè, i ziclamén!* - la fé una dunatta con una vuslénnâ tóttâ maraviè.

- *Sé, l é pròpi al mumânt ed pinsèr ai ziclamén!* - l arspundé l avuchèt tótt sèri e cunpasè.

- *Chi s n in frèga!?* - la dichiaré la dunatta - *arivarò tèrd a butaiga, a ciaparò un cicàtt mo da cla vî ch'a sân qué a vói cavèrum la vójjâ ed ziclamén, và mò là, i sran dîs ân ch'a n in cói brîsa!*

Pò la salté zà e, tirànd al fiè a bâcca avèrta, la s in fé un bèl mâz. Pòst che al tranvâi an dèva inción sagn ed vlair partîr, i saltènn tótt zâ: chi a dsgirilires âl ganb, chi a fumèr una zigaratta. E in st mânter, pian pianén, la lónna ed travèrs ch'i avèven avó fén a cal mumânt la taché a sparîr. Un pensionè dla Duchèti al cujé una margarèta e as la mité a scavalózz d un'uraccia. Dû inpieghè dla Previdânza i pighènn i sù giurnî, i i adruvènn par fèr una bâla e i tachènn a zughèr a fòddbal. Insamma: i n parèven pió cla zânt che pôc prèmma i

arènn picè al tranvièr e al biglitéri.

- *Ôcio, ôcio!* - al svarsle tótt in un mumânt l avuchèt.

Al tranvâi, con socuànt tranbalût, al turnèva a môvres pian pianén. I fènn apanna in tânp a saltèri in vatta e l'ûltma la fò la dunatta di ziclamén ch'la protesté tóttâ inzufle:

- *Sócc'mel bân, pròpi adès ch'avèva tachè a divartîrum!*

Ôn al dmandé:

- *Che âura avaggna fât? Chisâ cum l é vgnó tèrd, bôja d na palatta!*

E i guardènn i arlói. Che surpraisa: tótt i arlói i fèven sânpèr âl nôv mânc dîs. As vadd che, par cal girtén fòra vî, âl sfèr âli èren stè fairmi, quèsi che al mânn d l avèss vló arpusères un mumintén. L èra stè un tânp regalè, una zónta a grètis, prezîs al òs che al pchèr al métt int la chèren da bròd sânzâ fèrel paghèr.

- *Guèrda bân che fât lavurîr, an um pèr gnanc vaira!* - la s maraviè la dunatta di ziclamén, in st mânter che al tranvâi al turnèva int al sò percâurs e dânter al sâu rutâi. E tótt quant i stèven a bâcca avèrta, pió maraviè d un fangén quand al guèrda Fasulén, Sganapén e la barâca di buratén bulgnîs. I s èren sâul dsurdè d un quèl: s'i avèssen guardè al giurnèl che quèsi tótt i avèven in man, i arènn véstt la dèta: ventión ed Mèrz. L é pròpi vaira, anc se un pugnadén ed ziclamén i n fan brîsa un grilanda, int al prèmm dé ed premmavaira a i pôl suzèder d incôsa.

Figén Lónna

(D'sagn uriginèl ed Giorgio Serra)

I bulgnîs e i sant (secânda pèrt)

Siché dâncâ, turnànd ai nûster rapòrt coi sant relativamânt al stasân, a trôv un un sinifili ed frès e batudènni, quelcdónna ch'l'ha pròpi al carâter ed profezi metereològica:

- *Par l'Inzariôla* (ai dû ed febrèr, la Candelora) *o ch'al naiva o ch'al piôva*

dal invèren a sân fòra, mo s ai é al saludèl ai n avân anc pr un msarèl';

- *San Lurânz dala gran calûra, sant Antòni dala gran fardûra: l ón e lèter pôc al dûra';*

- *Stra Zòrz e Marcàtt* (23 e 25 d avrèll) *ai é un ètr invarnàtt':*

- *Par santa Crâus* (ai trî d mâz) *furmânt spigâus'.*

In cal dé lé in canpâgna (anc parché al capitèva intâuren al giurnèl dâl rugaziânni) as piantèva una crâus int i canp, con in vatta dl uliv ch'l èra stè bandàtt la dmanndga dâl Pèlum: Cus'èrni âl rugaziânni? Ôi, l'am cuntèva la nòna Clèlia, quand che mé andèva in vacanza da lí ala Martèla ed Bûdri, ch'âli èren dâl gran procesiân ed sòpplica acunpagnè da dâl litanî ch'i s fèven par prupizièr al bân èsit dla summnadûra e dl arcòlt.

Piuvarlèrini, sbandèren, scaravént, calursén, una quèlca spîra ed sâul, s-ciôs, âria d sâtta, suspîr ed vânt, svintajè - e pò âl nóvvel e l strèl a cufètt - i fan zighèr e surîder zitè, canpâgna, muntâgn, strè, vièl e sintîr. Âl cîs, i palâz, âl târr, i gratazîl arugânt, âl vèci cà i s inpèjjen o i se smôrzen rasegnè agli'intenpèri, sévvel al previsiân di sant.

Pr un vèg intrâzz dal pensîr ch'al srèv tròp lóng da spieghèr, a m tâurna in amânt la strufatta che una vòlta - l ûltum ân ed guèra - a sinté scantarlèr con grâzia inuzânta da di fangulén ch'i vgnèven fòra dala cisatta dâl Craid (*Je Creti*, zà par la strè ch'và ala Martèla): "*Sant Antòni dal canpanén / s an i é pan e s an i é vén / s an i é laggna int al granèr / Sant Antòni cm avaggna da fèr?*" E i m guardèven, sti cinètt, cme s a fòss mé al sant e i s asptèssen un'arspòsta. Ôi, in divisa da ufizialàtt dl'Aviazîân, as vadd ch'i m avèven tòlt par chi sà chî. Mé an savèva cme spatuzèrmla:

- *Âu, ragazû* - a gé lé par lé - *d cô dala cavdâgna ai é la casânnâ ed Fedrîg* (al cuntadén): *là dla laggna a in catè fén ch'a vlî! Fè mo vuèter...*

Int al sluntanèrum però am sintèva rimòrder la cunsénzia:

- *Và mò là* - a pinsèva - *i t han scanbiè pr un quèlc sant! E té, guèrda mò, che câncher d un sant ît mâi? San Trafânti, ecco cus t î!*

E invèzi a fé in tânp a sènter che i pinén, tótt èter che quajunzètt, i avèven quantè al vâul la situaziân con

la meneghèina ed mudèr sàul al nómm dal sant:

- *A v ringràzi, San Franzàssc, che al pinsîr al v vèggna spass!*

Ecco: as vadd che pr ògni emergiànza i avèven prànta la sò cantadèina.

Mo oramâi - fòrsi l é mèi - lasàn pèrder incòsa. A mètterla *sul personale* am sà che coi sant an s cunbéina gnént ed bân. Di èter sant defâti - brîsa metereològic pr intàndres - i um ciâmen dal lunèri.

Ala fèn dla guèra, con tòtt quall ch'avèva pasè e padé, am èra ardótt sacc cme un bacàtt e slòs cme la buâza d na vidèla smòrta. Dè ch'ai èra turnè burgais, a vlé andèr a fèrum un ftièri e, smîlz e slungagnàtt cm ai èra dvintè, am parèva d avoir méss só un personèl piotòst elegànt. E invèzi? Sé, prezîs al brèg ed Dèlmo! Ai pensè al sèrt, ló, a cavèrum la bannda dai ûc':

- *Sócc'mel, s l é mègher* - al gé - *l um pèr al can ed San Ròc!*

Cum al fòss ste cagnulén an l ho mâi inparè, mo a sò che la delusiàn la fò gròsa. E l an andé mégga dimónndi mèi gnanc ala mî prémma amrusatta, che anc a lí in quâter o zénc ân ed guèra ai èra tuchè ed tirèr la zèngia fèn al... *foro Mussolini* (alâura, ridànd pr an piànzer, l èra dvintè quasst un môd ed dîr):

- *Mo vâca!* - l'ai fé la sartéina - *L'am pèr un suspîr ed Santa Bréggida!* Al ciapé ancâura pîz al mî amîg Gastunzén cla vòlta che par caranvèl ai èren andè al vegliàn di studént int al Teàter Consorzièl ed Bûdri. Ai arivé cal sabadunâz d Arnâldo che, bèl cme al sàul, con la sò vušlâza ch'la sfundèva sèt murâi, al švarsle a tótt câna:

- *Dî só, Gastân, t pózzni sänper i pî?*

Ecco, in mèz a un sclémm ed scuinzieràni d ògni facultè dal nòster Ateneo, al pòver Gastunzén l arèv vló sparfundèr, scunparîr. Cussa vlîv mâi: la sò l'èra una fâurma patològica! Defâti mé a cà sò a l ho sänper catè a tòtti âli âur in *perenne pediluvio*, mo purtròp, puvràz, con *effetto zero*.

Par tótt la sîra, pòver ctè, an fó pió ló: zâ ch'l èra anc témmid! E cäl šmurfiâusi ed šbagiarlatti an i parèva vaira ed sgnèrel a dîd šgnarnazànd e digànd gnanc tant a bâsa vâus:

- *Vèrda là cm al s vargâgna, al pèr un San Luvigén spigazè!*

Avîv capé in duvv i van a finîr parfén i sant?

E con quasst, fine: "*Ite, missa est!*".

Luvînx da Bûdri

Abitûdin ch'i mûden...

"*Ai mî ténp al n èra mégga acsé!*"
Avair un scudén par tòtti âl vòlt ch'avân sintó sta frès ai srèv da dvintè récc! Epûr l é pròpi acsé: i ténp i mûden e insàmm a lâur anc âli abitûdin, i stîl ed vétta. Pr esâmpi: una vòlta inción al se srèv insugnè ed dmandèr in prèst al fazulàtt da nès! S ai èra un quèl ultra-personèl, da tgnîr arpiatè in bisâca, l èra pròpi quall. Incû, invèzi, l é normèl dmandèr a un amîg (o a un'amîga) un fazultén ed chërta par dères una bèla supiè o un'antadèina ai ucèl. O magâra par scrîver un promemòria d emergiànza o pr inscartuzèr la cîcles prémma ed fichèrta vî.

I vîc' fazulètt ed cutân i èren quèsi un *status-symbol*: cinulén, con di bî arcâm pr âl ragazòli, ch' i i adruvèven con gran delicatazza pr i sù nasén deliziûs. Pr i mâsti gnént arcâm (guâi: la srèv stè la fèn dla nòstra presònta virilitè!), mo di fazulètt pió grand, magâra bianc o con di culûr brîsa tròp šgargiànt.

Pò ai èra quí da sinsèl da bîsti o da fataur: grand cme di mîz linzû e pén ed culûr, adât a di nès inpurtànt.

Mé ai èra un chès particulèr: mî mèder l'èra cunvénta che quand am scupièva un fardurâz ed chi rubóss, an i fòss gnént ed mèi che adruvèr di fazulètt ed cànva, che in urèggin i èren stè di linzû, ed chi ruvdón ch'i gratèven la vétta e al ganb cme una gratûsa. Figurèv alâura cum i psèven ardûser la pèl intâuren al nès e non solo: acsé grûs e pighè in quâter, quand ai tgnèva in bisâca al parèva ch'ai fòss una bandîra. Tirèri fòra l èra un'inprâisa ch'la dscadnèva sänper l'ironî di mî amîg: "*La vaila t la tén in bisâca, mo la bërca in duvv la ténnèt?*"

.....

Vlâgna dscârrer däl comunicaziàn? A óngg' ân, apanna che mé avé cunprè la mî prémma biziclatta (dâpp avoir vindó al fèr al sulfanèr), al mî prémm pensîr al fó quall d andèr a Bûdri par mustèrta a mî nòn. Acsé una bèla matèina, con al parmâss di mî genitûr, a partè dai prè ed Cavrèra. A travarsè Bulaggna e pò vî vèrs Castnès, e pò la

Fosamèrza, al Trabb (ed Bûdri), Zânt (sänper ed Bûdri) e finalmânt a fó dnanz ala butaiga dal nòn. Par mé l'èra sänper un fèsta psair stèr socuànt dé int al mî pajais, girundlèr par la campâgna con mî cusén Pèvel, andèr a péss-gât int i mašadûr, stand a sèder sätta un âlber, magâra magnànd ónna ed cäl bèli pèsg zâli e dâulzi ch'a s dèva mî zièna, sò mèder, ch'la lavurèva int una pašghèra lé avсэн.

Mo al bèl ed tótt sta fazannda l é che fèn al dé dâpp i mî genitûr i n arènn brîsa savó se mé ai èra arivé o nâ, parché nuèter ai èren sänza telèfon! Acsé, cme d abitûdin, apanna arivé mé andèva dal tabachèr a cunprèr una cartuléina postèl e con qualla a comunichevà ai mî che "*il viaggio è andato bene e io ho già voglia di vedervi!*" (ch'al n èra pò brîsa vaira, mo l'èra una bèla frès ed zircostanza...).

I èren èter ténp, con manca fûria e pió tranquilitè. I èl incû un genitâur dispòst a lasèr andèr vî da par ló un cínno d óngg' ân, in biziclatta in mèz al tràfic? Mé a cradd ed nâ, anc se ai dé d incû avân al telefonén (ch'l é - lasèmel dîr - una gran cumditè s al vén adruvè con dla tèsta). E i fazulètt ed chërta? Anc quissti un'ètra cumditè da adruvèr con dl'atenziàn al anbiànt e da bucèr vî int i sît gióss e mâi par tèra. Dégghia bân?

Chi avaggna pèrs?

- Mauro Mattioli -

Se un dé ai srà un quelcdón ch'al scriverà una stòria dla canzunatta bulgnaîsa, Mauro al srà arcurdè a bân dirètt. Una bèla vâus chèlda, una bèla presànza ch'la fèva prâisa sâuratótt a un pòbblc feminîl e un bèl dialàtt.

Insàmm a Nando Gurioli, a Gianni Cavriani e a Bruno Baratozzi, Matiòl al fé pèrt dal "Grópp", una scuèdra "ed prémma" che int i ân '60 dal sècol indrî i fónn in grèd ed nobilitèr la canzunatta bulgnaîsa. Memorâbil l'interpretaziàn dla "Madunèina dal Bâurg San Pîr" ed Quinto (con la vâus ed Gianni Cavriani), che mé a sinté la prémma vòlta al Duse int un cunzèrt ed benefizànza per Padre Marella. In vatta al pelcsènic a véssten Guccini, Lucia Dalla, la Debora Koopermann, Quinto Ferèri, al Grópp e pò di èter che adès an m arcòrd pió. Da una quèlca pèrt mé arèv d avoir däl fotografi ch'a scatè in cl'ucasiàn.

Finé l'aventûra con al Grópp, anc par la môrt dal bravéssum Guriôl, Mauro al s dediché al canzunâtt ed Carlo Musi. Prémma ed ló i l avèven fât anc Adrianén, Bânfiôl e Dîno Sèrti, mo Matiôl al fô ed sicûr al prémm ch'al traté al canzunâtt ed Musi con una sensibilitè "filològica" e con cal rispèt che al nòster prémm cantautâur al s meritèva tótt.

Mé, che a un zèrt pònt a sâ n stè purtè dal chès a cantèr al canzunâtt ed Carlo Musi (e a scrîver un liber con Gigén Lîvra), a n ho inciónna dificolte a dîr ch'ai ho sâ nper tgnó bân presânt al lavurîr che Mauro l avèva fât.

Mauro Matiôl al s ha lasè dâpp una malafî lóna e catîva. Grâzie, Mauro.

Parsunâg' bulgnâs I baiûc ed Luvén

Una figûra caraterésstica dla Bulagga populèr dal sècol pasè al fô Pietro Ferri, che tótt i ciamèven *Luvén*. Con la dêrma ch'l avèva int al cumêrzi e con dimónndi bôna volontà, Luvén l èra stè bân ed méttter insâmm una discrèta furtónna e d psair canpèr sâzi e beèt còmm un pundghén int la farénna.

L èra anc un ômen piotòst generâus e se al psèva fèr dal bân an s tirèva brîsa indrî. Un quèl che ló an psèva brîsa sufrîr l èra che la zânt i al giudichèven dal sô môd ed vstîr sânplice e ala bôna. L é avanzè famâusa l'arspòsta ch'al dé al diretâur di stabilimént termèl ed Riôl che, avândel véssst vgnîr dânter con una mîs un pò da maicâtt, ai déss:

- *Bân ômen, vó a sí vgnó qué par fèr i bâgn mo... al savîv che sti bâgn i câssten dimónndi baiûc?*

Luvén al le guardé con un surîs ed cunpatimânt, al tiré fôra al portafói gânfî ed bî bigliétt ed banca e ai li mustré digând:

- *Qué, sgnèr profesâur, a i n é asè par fèr di bâgn anc a ló e a tótt la sô famajja!*

I manicômi ed Ronchèti

In tótt i témp, brîsa sâul al dé d incû, i studént i han fât sâ nper di gran sgunbéi.

A Bulagga, vérs la fén dl Oztânt, i studént i èren drî a cunbinèren ed tótt i culûr e i n la smitèven pió. Al profesâur Franzâsse Ronchèti, ch'l èra diretâur dal manicômi pruvinciâl (alâura al s ciamèva acsè), al fô preghè

d azetèr anc la càrica ed Retâur dl'Università. Ronchèti, a quî ch'i èren vgnó a purtèri la sòpplica, ai arspundé:

- *Ècco, mé a sâ n cuntânt ed dirîzèr un manicômi, mo avairen a man dû, pròpi, nâ... an sâ n mégga mât!*

Silvano Rocca

Librafî bulgnâisa

Int al panorâma poètic dialetèl, Giorgio Campi al rapresânta un chès particulèr par quall ch'al scrîv, par cum al le scrîv e – sâuratótt – par cum al le lèz. Prémma de tótt bisâggna catèri un tavlén e una scrâna, parché ló stand in pî al n avèrra gnanc bâcca. Pò al tâca a lèzer con la sô bèla vâus in prinzéppi cèra e putânta, mo che dâpp un pôc la tâca con al cunvûls: an s capéss brîsa s al rédd o s al s cumôv, mo fatto stà che l efèt generèl l é strepitâus! Anc in quasst al nòster Giurgén l é un grand, mo al bèl lé che mé, lizând i sù vèrs a m imâzin ed sénter la sô vâus e am pèr ed vâddrel, con al risultèt ch'a m adâg ed rédder da par mé cme un cretén!

Ah, sé: am dsurdèva ed dîruv che Giorgio Campi l ha stanpè al sô secânnd liber ed poeîs e acsè, dâpp "*Al sumarnâz*", adès ai é vgnó fôra: "*Bacâi da cafâ*", con la prefaziân ed Luigi Lepri (Gigén Lîvra), Tinarelli Editore.

Bèla zânt, cardîm a mé: i én dîs èuri ed bân umâur e d sagiazza!

San Silvéster insâmm!

Tótt i ân al s presânta al probléma *su come passare dall'anno vecchio a quello nuovo*. Al n é mégga un quèl da pôc... e alâura? S a v vâ bân, nuèter dal Pânt dla Biânnda arénn una prupòsta, ch'l é quassta: pasèr insâmm l'últma nòt dl ân (o almânc una bôna pèrt...) int al *Centro Polifunzionale Due Madonne (via Carlo Carli 56)*. Ói, détt acsè al parrèv quèsi una clénica e invèzi l é un bèl sît, *adatto alla bisogna*, cioè par fèr in môd che 250 parsân i pôsen stèri a bèl èsi, tranquèll, divartândes.. Fén a mezanòt e pò... raiga? Eh, nâ! Nuèter a tirarân d lóna a fèr i èsen anc dâpp, *ad libitum*, cum i dîsen quî ch'i han fât al scòl èlti.

Par conclûder: s avî l intenziân *di aderire alla nostra iniziativa*, dè un'ucè al vulantén *che è allegato al presente ebdromedario*, tgnând presânt che a

tótt incû (25 ed nuvâmmber) avân bèle superè la metè dâl prenotaziân...

La siânza di nûster vîc'

Cânva (*Cannabis sativa*) – canapa, pianta tessile largamente coltivata nella nostra provincia. I semi contengono olio di canapa, che si usa per vernici ed è essicativo e nelle foglie la scienza moderna ha riconosciuto la presenza di principi attivi con proprietà narcotiche, ai quali la medicina assegna importanti applicazioni.

2. **cânva salvâdga** (*Galeopsis tetrahit*), volgarmente canapa selvatica, erba giudaica, erba dell'invidia, pianta foraggera da giovane, infesta invecchiando.

3. **cânva urtighéina** o **furastîra**, canapa forestiera, varietà di canapa precoce, ma meno produttiva.

Da: G. Ungarelli, *Le piante aromatiche e medicinali nei nomi, nell'uso e nella tradizione popolare bolognese*.

Tipografia Luigi Parma, 1921.

Al Pânt dla Biânnda nómmer 78

Mâis ed giâmmber dal 2008

Diretâur iresponsâbil e limušnîr:

Fausto Carpan

Dsèggn uriginèl:

Lupâmmbol (Wolfango)

Umberto Sgarzi

Matitâza (Giorgio Serra)

Coretâur di sbâli: **Bertén d Sèra**

Strulgân eletrònic: **Âmos d Lèli**

Spediziân: par pòsta, purtròp.

Abunamént par pòsta: almânc 15 € al ân.

Indirèzz:

FAUSTO CARPANI

Casella Postale 3179 Bo. Ponente

Via Saffi 30/32

40131 BOLOGNA

tel. cell. 339-3536585 – fax 051-385283

fausto.carpani@alice.it

Tótt i scrètt in dôvv an i é brîsa indichè l autâur i én ed Fausto Carpani.

Al dizionèri ed riferimânt par cäl parôl ch'âli én difèzzil da capîr l é quasst:

Lepri – Vitali

Dizionèri

BULGNAIS - ITAGLIÀN

ITAGLIÀN - BULGNAIS

Pendragon, 2007

I sît bulgnâs i én quissti:

www.pontedellabionda.org

www.clubdiapason.org

www.comune.bologna.it/bulgnaiss

www.lafamigliabolognese.it

www.bulgnaiss.com

www.marcopoli.it

*Cosa fate l'ultimo dell'anno?
Noi avremmo una proposta da farvi!*

Leggete qui sotto:

*L'Associazione Culturale
IL PONTE DELLA BIONDA
organizza per la sera di San Silvestro
una festa presso il
Centro Polifunzionale Due Madonne
in via C. Carli 56.*

*Il programma prevede: ore 21,30
intrattenimento musical-dialettale
con la partecipazione di:
Fausto Carpani - Gigén Lîvra - Sisén
Antonio Stragapede - Marco Visita*

...e a mezzanotte?

Spumante e ricco buffet!!!

*Poi riprendiamo con una farsa sempre divertente:
le famose "Quattro vecchie" di Arrigo Lucchini interpretate da
Fausto Carpani, Geppo Pulga, Roberto Costa e Umberto Leonardi
e poi l'esilarante Mago Lucchi
e per continuare sorridendo il 2009
Gigén Lîvra
ci regalerà una declamazione straordinaria del
"Fatâz di Zârdén Margarétta" (la Flèvia)*

Biglietto d'ingresso € 40
Affrettatevi a prenotare i posti ancora disponibili
chiamando il 3343787219

Associazione Culturale
IL PONTE DELLA BIONDA
www.pontedellabionda.org